

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește ^{Supliment}

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

SFÂNTUL LUCA ARHIEPISCOPUL ȘI DOCTORUL FĂRĂ DE ARGINȚI

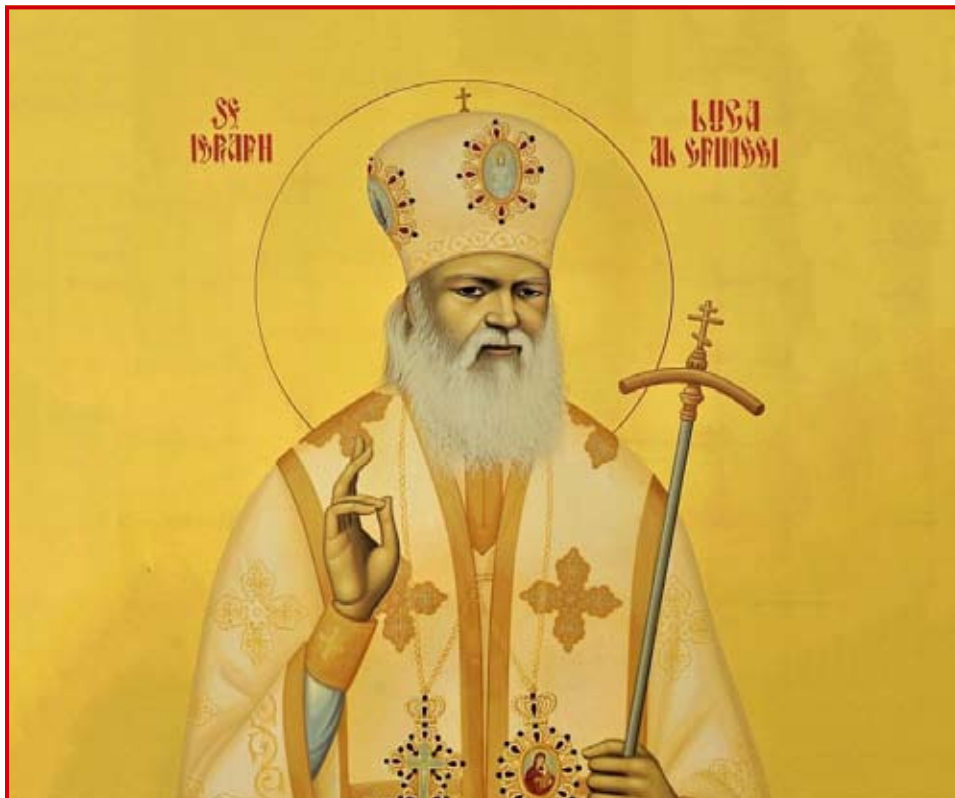
„Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și roadă să aduceți.” (Ioan 15, 16)

In biserica Șerban Vodă avem mulți sfinți. Desigur, cei mai mulți veghează de pe pereții sfântului lăcaș. Ridicându-ne privirea spre Cer în dulce rugăciune, îi aflăm Acolo pe cei care au răspuns chemării Mântuitorului: să-și ia crucea și să-I urmeze. Ne privesc de sus și ne îndeamnă să facem același lucru. Să căutăm sfințenia și să o urmăm pe ea, știind că Hristos Domnul ne-a încredințat că vom reuși: „Îndrăzniți, Eu am biruit lumea!” (Ioan 16, 33)

Apoi, pe sfinți îi avem în icoane. Și nu în cele din urmă, avem în raclele părțile din sfintele lor moaște. Pe rând au venit din țară și din străinătate, din Est și din Vest, mulți sfinți. Ne plecăm cu evlavie și ne închinăm smerit în fața fiecăruia dintre ei, mulțumindu-le în primul rând că au ALES să vină la noi, să ne ajute, să ne tămăduiască, să ne lumineze, să ne întărească și să ne sfințească.

Este o minune cum au venit acești sfinți la noi. O minune de care, de cele mai multe ori, nu suntem vrednici. Nici măcar să o apreciem cum trebuie. Trecem grăbit pe lângă ei sau numai cu interes, am uitat să ne înfiorăm de scânteia de dumnezeire ce adumbrește peste ei. De multe ori nici măcar cuviincioasa închinăciune sau metanie nu o mai facem. Cerem și tot cerem, atingem cu mâinile bucățica de foc ceresc sperând să luăm doar putere, energie de la ea. Uitam de cele mai multe ori să mulțumim, uităm să dăm slavă lui Dumnezeu pentru ei. Nu știi câți cunosc CĂRUI SFÂNT se închină. Dacă măcar le știi viața și martiriul.

Binecuvântați cu aceste mari daruri, care au fost aduse și din dragostea și râvna preoților noștri, parohia noastră ARE DATORIA DE A-I CINSTI cu multă luare aminte la praznicele lor. Neîncăpătoare să fie biserica și curtea la slujbele din zilele lor. Să le citim

acatistele, paraclisele și viețile lor. Să-i cunoaștem cât mai bine, să le urmăm viața și să fim într-un gând în rugăciune cu ei, ca să ne facem părtași de vindecările, ajutorul și sfințenia lor.

Azi, de Duminica Tuturor Sfinților, să nu uităm că aceștia nu mai au naționalitate și nu mai au țară. Sunt permanent în tot locul, chemați de dragostea, durerea sau disperarea unei mame, unui suferind, unui încercat al vieții.

La fel ca și noi, sfinții au fost încercați, iar sfințenia nu li s-a dat ca un dar exterior, ci ea a fost împletită cu jerfa, curajul mărturisitor, rugăciunea continuă și împlinirea învățaturii Evangheliei. Sfântul Duh s-a pogorât peste ei când aceștia au pus înainte de toate pe Dumnezeu. Și toate celelalte s-au adăugat în viața lor și a celor apropiați.

Un sfânt apropiat de zilele noastre, plin de daruri, a trăit o viață plină de necazuri, o viață martirică, de la care nu a dat înapoi. S-a pus în slujba

oamenilor, vindecând trupuri și suflete și neabdicând nicio clipă de la datoria creștină și misiunea de păstor al turmei lui Hristos. Despre Sfântul Ierarh Luca, Arhiepiscopul Crimeei și Doctorul fără de arginți vorbesc acum, cel care niciodată nu a despărțit munca sa de medic chirurg de misiunea sa de preot și ierarh. Nu a făcut niciun fel de compromisuri, într-o lume dictatorială, ateistă, lipsită de morală, compasiune și valoare. Om de știință, profesor, doctor și preot nu a făcut concesii regimului. Alerga mereu în slujba celui sărac, bolnav, avându-L mereu pe Hristos aproape. De altfel, spre apusul vieții mărturisește că a iubit mult pătimirea, fiindcă minunat curățește sufletul. Iar apoi dezvăluie că în tot timpul încercărilor sale a fost mereu însoțit, L-a simțit pe Hristos aproape.

Să ni-l luăm și noi pe acest sfânt călăuză, să ni-l facem prieten și apropiat, să învățăm cu el să pășim spre mântuire! ❖

SFÂNTUL IERARH LUCA, ARHIEPISCOPUL CRIMEEI, OCROTITORUL PAROHIEI ȘERBAN VODĂ

Azi, 11 iunie 2023, parohia Șerban Vodă este în mare sărbătoare, căci prăznuim un sfânt de seamă, ocrotitor al bisericii noastre:

Sfântul Ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei.

Ierarh, predicator, doctor, cercetător, profesor universitar.

Trăitor în timpul celei mai tiranice stăpâniri ateiste, a bolșevismului din Uniunea Sovietică. Păstor martir și tămăduitor fără de arginți,

a fost o lumină pentru vremea în care a trăit

și un model pentru noi, într-o lume care se secularizează pe zi ce trece.

Canonizat în anul 1995 de Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene și în anul 2000 de Biserica Ortodoxă Rusă, va fi repede apreciat și chemat în rugăciune și de credincioșii greci. Curând este cunoscut și de români, se traduc cărțile sale sau cele în care se istorisesc viața și minunile sale. Părțile din sfintele sale moaște ajung și în România.

Moaștele Sfântului Luca al Crimeei în parohia Șerban Vodă

În București, în trei locuri ne putem închina la moaștele Sfântului Luca: Paraclisul „Sf. Împărați Constantin și Elena” al Institutului de Endocrinologie „C. I. Parhon”, Paraclisul „Sf. Mare Mc. Gheorghe” al Spitalului Clinic de Urgență Floreasca și Biserica Șerban Vodă.

Pe 11 august 2012, moaștele Sfântului Luca au fost aduse la biserica noastră din Rusia și au stat o vreme pe Sfânta Masă din Altar. Ele au fost aduse prin purtarea de grijă a doctorilor Traian Ursu și Ioan Cristian Stoica, chirurghi ca și Sfântul Luca, și direct din Moscova de domnul Călin Bultoc, un creștin apropiat bisericii noastre. Cel care ne-a dăruit moaștele a fost PS Augustin, Episcop de Gorodeț și Vetlujsky, care de Floriile din aprilie 2011 ne-a vizitat și ne-a promis sprijin pentru a primi moaștele sfântului.

O lună mai târziu, în ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 28-29 septembrie 2012, s-a hotărât includerea din anul 2013 în calendarul creștin ortodox român a pomenirii Sfântului Ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei, cu ziua de prăznuire 11 iunie.

La 14 octombrie 2012, după Sfânta Liturghie, moaștele Sfântului Ierarh Luca și icoana sa au fost scoase din altar și depuse spre închinare în biserică. Iar pe data de 11 iunie 2013 l-am prăznuit pentru prima dată pe acest nou ocrotitor al bisericii Șerban Vodă.

Viața Sfântului Luca

A vorbi despre viața, personalitate și lucrarea Sfântului Luca este foarte greu. Acest mare sfânt a trăit, a îndurat și a dăruit cât pentru 10 vieți. Pentru noi, cei de azi, trăitori în confort și bogăție - față de condițiile secolului XX în Rusia bolșevică - este imposibil de închipuit cât și cum a muncit, cât a suferit și cum a putut să fie la un nivel atât de înalt de excelență în toate domeniile pe care le aborda.

Valentin Voino-Iasenețki s-a născut la 14/27 aprilie 1877 la Kerchi, în Crimeea, într-o familie cu rădăcini princiară. Din fragedă tinerețe a fost atras de slujirea celor umili și nevoiași, dorind să potolească durerile și să salveze viețile celor care abia aveau bucăți zilnică de pâine. A vrut să fie învățător de țară, spre a lumina mintea lucrătorilor nefericiți ai pământului. Dar chemarea sa, aproape concomitentă, a fost către medicină și către slujirea Cuvântului lui Dumnezeu. Ca medic, a fost un geniu și un excelent chirurg. Deși avea talent de pictor și a susținut chiar examene pentru a fi admis la Academia de Arte Frumoase din Sankt Petersburg, înainte de examenul final îi scrie mamei că el trebuie să se pună în slujba oamenilor pentru a le salva viața.

Va absolvi Școala de Medicină de la Facultatea din Kiev cu note excelente. Colegii erau siguri că se va dedica cercetării în medicină sau va rămâne la catedră. Cu toate acestea el alege să fie doctor de țară. Studiază mult, învață germana, franceza, engleza pentru a citi în original cărțile de specialitate. Își dă doctoratul în anul 1916, cu o teză privind anestezia locală, o metodă revoluționară în acea vreme în care se opera cu anestezie totală, cu cloroform, procedură de multe ori fatală.

Se căsătorește cu Anna Vasilevna, asistentă, pe care o cunoaște în timp ce amândoi lucrau la Crucea Roșie.

Muncește enorm ca medic în spitalele de țară sau militare, având grijă și de perfecționarea sa profesională. Cercetarea medicală l-a acaparat, și aceasta doar din dorința de a găsi metode pentru salvarea cât mai multor vieți. Așa ajunge să scrie o lucrare numită „Eseu despre chirurgia infecțiilor septică”, lucrare care și azi este de mare folos medicilor. De îndată ce a început să lucreze la ea, îi vine în minte un gând neobișnuit: când cartea va fi terminată, o va semna cu nume de episcop. A fost surprins, pentru că niciodată nu s-a gândit să devină preot.

Familia i se mărește treptat, soția sa născând patru copii. În anul 1917, soția sa Anna se îmbolnăvește de tuberculoză. Se vor muta în Tașkent, doctorul Valentin Voino-Iasenețki sperând că soției sale îi va prii clima de aici. El va fi numit medic-șef al spitalului din Tașkent și se va ocupa de deschiderea Universității din Tașkent, fiind numit de Moscova la catedra de anatomie și chirurgie topografică. Va munci mult, va studia, va preda, va opera zeci de pacienți săptămânal.

Starea soției sale nu se îmbunătățește căci foametea, era încă război, lipsa unor medicamente adecvate, supărările îi vor agrava boala și în anul 1919 doctorul va trece printr-o mare dramă, rămânând singur în urma morții iubitei sale soții.

Chemarea lui Hristos

Viața i se schimbă total când episcopul Inochentie al Tașkentului îi spune că Biserica are nevoie de el. I se pare firesc să accepte propunerea de a fi preot, într-un moment de mare prigoană împotriva slujitorilor altarului. Pentru că și sufletul lui a simțit această chemare, va fi hirotonit preot în anul 1921, iar în anul 1923, deoarece arhieriei Bisericii adevărate erau îndepărtați, deportați și uciși și era mare nevoie de ierarhi, preotul Valentin Voino-Iasenețki este tuns în monahism chiar în casa sa. Apoi, în mare taină, la 30 mai 1923 este hirotonit episcop de către alți doi arhieri.

În Rusia din acea vreme se crease o Biserică așa-numită „vie”, al cărui cler era aservit noii puteri. Așadar, încă din start autoritățile îl consideră dușman al orânduirii. Din acel moment începe calvarul.

Arestările și exilurile Sfântului Luca

În seara zilei de 9 iunie 1923, la reședința sa vin doi agenți ai serviciilor secrete, care-i percheziționează casa și, sub privirile speriate ale copiilor, îl arestează. „Așa au început pentru mine cei unsprezece ani de temnițe și exiluri. Cei patru copii ai mei au fost dați în grija Sofiei Sergheevna. Au fost alungați din locuința destinată medicului șef și li s-a pus la dispoziție un spațiu mic, în care au putut încăpea doar după ce copiii au zidit o mansardă, obținând astfel încă un etaj. Pe Sofia Sergheevna nu au alungat-o de la serviciu și din salariul ei trăiau atât ea, cât

și copiii”, mărturisirea Sfântul Luca. A fost dureros faptul că cei patru copii ai săi, trei băieți și o fată, au crescut singuri, ani întregi, departe de tatăl lor și de sprijinul material și moral al acestuia. După moartea soției doctorului, acesta o roagă pe asistenta medicală Sofia Sergheevna Velețkaia să aibă grijă de copiii săi. Ea va accepta și le va fi ca o mamă copiilor, nepărăsindu-i niciodată. Când Sfântul Luca a fost acasă și și-a putut exercita profesia de medic, familia a fost cât de cât unită și apărată. Dar în perioadele de arest și exil, ani întregi familia nu mai știa nimic de el.

11 ani a fost în arest și în exil. A fost arestat de patru ori și a trecut prin trei perioade de exil. A ajuns în trei din închisorile din Moscova, apoi exilat în Siberia la Enisesk, Haia, Turuhansk, la Cercul Polar de Nord-la Plahino, la Kotlas și Arhanghelsk, la Krasnoiarsk și Murta Mare. Oriunde ajungea încerca să-și facă datoria de medic și de episcop. Pentru faptul că era un medic excepțional și avea nevoie de el, i s-a permis să profeseze între perioadele de temniță sau exil, chiar dacă purta în permanență rasa pe el. Emblematic este faptul că întotdeauna opera numai în prezența icoanei Maicii Domnului, iar când i-a fost interzis acest lucru, a părăsit pur și simplu spitalul.

Îi iubea enorm pe pacienții săi, pentru el erau oameni, suflete și nu „cazuri”. Medicii care i-au fost aproape vorbesc despre faptul că îi cunoștea pe toți pacienții săi și-și amintea după mulți ani cine era fiecare, de ce a suferit, cum a decurs operația. Iar dacă se întâmpla, foarte rar ce-i drept, să-i moară după operație un bolnav, plângea și se ruga mult pentru el!

Pentru că avea nevoie de el, era îngăduit în spitale: era episcop, iar aceasta însemna un grav afront adus autorităților sovietice. A avut parte de suferințe cumplite: a fost despărțit de familie, închis, torturat, exilat. A cunoscut sărăcia extremă, foametea, frigul cumplit. A ajuns de două ori în ținuturi nemilos de friguroase: la Cercul Polar și în Siberia. Era cuprins de multe ori de durere pentru familia sa și de îngrijorare pentru Biserica sa. Oriunde s-ar fi aflat, se pune în slujba vindecării și salvării oamenilor și nu uita

să-L aducă pe Dumnezeu în mijlocul oamenilor. Slujea, boteza, mângâia, dar mai ales predica, pentru că însăși Evanghelia fusese exilată din Rusia sovietică și era nevoie de împărtășirea ei.

Oriunde s-ar fi aflat, se îndrepta spre spitale unde își oferea experiența sa pentru tămăduirea bolnavilor. Munca până la extenuare, operând uneori și 10 ore pe zi. Își continua cercetările medicale, scria, se ruga, unde putea slujea ca arhieru, totul într-o sărăcie cumplită, cu sănătatea din ce în ce mai zdruncinată și cu o vedere slabă, care va înainta încet, dar sigur, spre o orbire definitivă.

Niciodată însă nu va uita să-i tămăduiască pe oameni. Când nu a mai văzut și nu a mai putut opera sau mai târziu când era în imposibilitatea chiar de a pune un diagnostic corect, se ruga mai mult pentru cel bolnav, făcea cruce peste locul vătămat, și iată, chiar din timpul vieții lui, a început să facă vindecări minunate!

Începutul celui de-al doilea război mondial îl găsește în exil în Siberia, la Murta Mare. Situația dramatică a războiului îl determină pe Sfântul Luca să se pună pe sine, cunoștințele sale și experiența sa la dispoziția statului, pentru îngrijirea răniților de război, urmând ca după terminarea războiului să-și reia exilul. Moscova răspunde imediat: „Profesorul să fie transferat la Krasnoiarsk”. Este numit medic-șef și coordonator al tuturor spitalelor militare din regiune, ajungând să aibă în subordine 150 de spitale militare.

Recunoașterea activității sale medicale

A fost chemat la congrese și alte întâlniri de înalt nivel academic. Câtă vreme i s-a îngăduit să apară în rasă și cu engolpion, va fi prezent la aceste manifestări. Când însă i se pune în vedere să poarte haine civile, va renunța să mai vină la aceste evenimente.

Ca o încununare a întregii sale activități medicale și științifice, va primi în anul 1946 Premiul Stalin, ordinul I și suma de 200.000 ruble, pe care o va dona în mare parte orfanilor de război.

Activitatea sa ca medic și cercetător a devansat chirurgia rusă cu 50 de ani. A făcut foarte multe operații inovatoare, în special la oase, membre inferioare și

superioare, organe interne, ochi, unele în condiții improprie. A făcut chiar și primul transplant de rinichi.

Arhiepiscop de Simferopol și Crimeea

În luna mai a anului 1946, arhiepiscopul Luca este transferat în Crimeea, ca arhiepiscop de Simferopol și Crimeea. Aici situația era dramatică. Sate și orașe întregi erau pustiite, sărăcia domnea peste tot. Pe de altă parte, în toată Crimeea nu exista decât o biserică. Atât regimul sovietic ateu, cât și războiul au distrus toate mănăstirile și bisericile. La sfârșitul anilor '40, datorită perseverenței și eforturilor Sfântului, funcționau deja 68!

Mica sa locuință, formată din două cămăruțe, se transformase într-o cantină pentru săraci, unde zilnic își găseau hrana între cincisprezece și douăzeci de persoane. Îl însărcinează pe secretarul său să trimită bani în fiecare lună, între treizeci și patruzeci de mandate poștale, celor nevoiași, neuitându-i pe preoții care sufereau mari lipsuri. El rămânea cel mai sărac dintre toți, purtând întotdeauna aceeași îmbrăcăminte și încălțăminte cârpită. Mâncă o singură dată pe zi, cu măsură, pentru ca nu cumva să consume, fie și puțin, din porția pe care o putea oferi altuia mai nevoiaș.

Predicile Sfântului Luca

Deși nu a urmat studii teologice, iar cărțile teologice și bisericești erau extrem de greu de procurat, inteligența sa, râvna de a cunoaște și mai ales călăuzirea Duhului Sfânt au făcut din medicul Valentin Voino-Iasenețki un adânc cunoscător al Scripturilor și al Tradiției. Era privit cu admirație ca un predicator desăvârșit, original și care știa să tâl-

cuiască Scriptura și învățăturile creștine pe înțelesul și folosul enoriașilor săi. Avea un cuvânt viu, pe care-l aflăm din cele aprox. 1250 de predici pe care le-a lăsat scrise în urma sa. În Rusia au fost publicate 12 volume de predici ale sale, o autobiografie și o carte „Duh, suflet și trup”, care a apărut la noi sub denumirea de „Puterea inimii”.

Despre viața Sfântului Luca puteți citi în cartea „Sfântul Arhiepiscop Luca 1877-1961, Chirurgul fără de arginți” a Arhimandritului grec Nectarie Antonopoulos, apărută la noi la Editura Egumenița. Bine documentată, ilustrând cu atenție contextul istorico-politic în care și-a trăit viața Sfântul Luca, ne vorbește despre demnitatea cu care a înțeles Sfântul Luca să-și poarte crucea și să fie exemplu pentru alții, deși nu asta și-a dorit. Arhimandritul (azi mitropolit) Nectarie Antonopoulos este cel care a mers personal în toate locurile în care a trăit, muncit și suferit Sfântul Luca. Tot el este cel care l-a făcut cunoscut și îndrăgit pe sfântul medic în Grecia. La ora actuală 30 de biserici și mănăstiri din Grecia au hramul Sfântul Luca al Crimeei. De asemenea, asociația medicilor chirurghi din Grecia îi poartă numele.

Plecarea la Domnul a Sfântului Luca

Însuflețit, dincolo de toate, a fost de iubirea de Dumnezeu și de mila pentru oameni. A trăit ca un sfânt. La 11 iunie 1961, Sfântul Luca a murit la Simferopol, unde era arhiepiscop. Adormirea sa a provocat o mare neliniște autorităților locului. S-au cerut instrucțiuni de la Moscova. Au fost chemați în grabă copiii Sfântului și au fost anunțați că este interzisă purtarea decedatului pe jos, prin piața centrală, pentru a nu fi perturbată... circulația mașinilor!

Convoiul funerar urma să se deplaseze pe drumuri lăturalnice, iar lumea să fie transportată la cimitir cu autobuzele puse la dispoziție de autorități. Totul trebuia să se încheie cât mai repede și mai discret posibil. Însă poziția autorităților a provocat furia poporului. Pe data de 13 iunie, slujba de înmormântare a fost săvârșită cu strălucire, după cum se cuvenea. Au-

toritățile trimiseră deja la biserică mașina funerară și autobuzele, obligându-i pe oameni să se supună ordinelor date.

Oamenii s-au revoltat atunci, au oprit mașinile în acel loc, unii cățărându-se pe vehicule pentru ca acestea să nu pornească, iar alții aruncându-se înaintea roților autobuzelor pentru a le împiedica să se miște. Cu toții protestau, strigau și amenințau că nu se vor retrage și de data aceasta nu se vor mai supune. În cele din urmă, de frica unei generalizări a conflictului, autoritățile au cedat și nu au mai încercat să intervină. Sfântul a fost condus de o mare de oameni la locul de veci, cu multe lacrimi, dar și cu speranța că au dobândit un rugător în Ceruri.

În anul 1995 Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene l-a canonizat. Pe 17 martie 1996 moaștele sale au fost dezgropate și au fost duse în Catedrala Sfânta Treime. Viața sa este caracterizată cel mai bine de cuvintele Mântuitorului: „În lume ne-cazuri veți avea. Dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea!”

Într-una din predicile sale, arhipăstorul Luca grăia: „Voi întrebați: «Doamne, Doamne, oare ușor este să fii prigonit? Oare este ușor să mergi prin ușa cea strâmtă și pe calea cea pietroasă?» Voi întrebați cu nedumerire, poate că în inima voastră se strecoară îndoiala: «Oare chiar este ușor jugul lui Hristos?» Iar eu vă spun: «Da, da! Ușor, din cale-afară de ușor». Dar de ce ușor? De ce este ușor să mergi în urma Lui pe calea cea spinoasă? Fiindcă nu vei fi singur, istovit de puteri, ci te va însoți Însuși Hristos; fiindcă harul Lui cel nemăsurat îți va întări puterile când te vei chinui sub jugul Lui, sub sarcina Lui, fiindcă El Însuși te va sprijini, te va ajuta să porți această sarcină, această cruce.

Vă vorbesc nu numai din rațiune, ci din proprie experiență - fiindcă trebuie să vă mărturisesc că atunci când mergeam pe o cale foarte grea, când purtam sarcina grea a lui Hristos, ea nu era nicidecum grea și calea aceea era o cale plină de bucurie, fiindcă simțeam în chip cât se poate de real că alături de mine merge Însuși Domnul Iisus Hristos și sprijină sarcina mea și crucea mea.” ❀

Maria Buleu, teolog